

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa W. Z.
przeciwko J. Ś. i E. Ś.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 stycznia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 9 stycznia 2015 r., sygn. akt III Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 września 2014 r. Sąd Rejonowy w G. oddalił powództwo W. Z. przeciwko J. Ś. i E. Ś. o uznanie za bezskuteczną sprzedaży przez M. Z. jako pełnomocnika I. G. na rzecz pozwanych, umową notarialną z dnia 18 maja 2010 r., nieruchomości położonej w S. i mającej urządzoną księgę wieczystą, za cenę 315 000 złotych. Oddalając powództwo na podstawie art. 531 § 2 w związku z art. 527 § 1 i 3 k.c. Sąd pierwszej instancji uznał, że pozwani obalili domniemanie wynikające z art. 527 § 3 k.c.

Po rozpoznaniu apelacji powódki Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 9 stycznia 2015 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, że uznał za bezskuteczną w stosunku do powódki czynność prawną - wskazaną umowę sprzedaży, w celu umożliwienia zaspokojenia wierzytelności przysługującej powódce względem M. Z. w kwocie 46 700,07 złotych z ustawowymi odsetkami,

stwierdzonej prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego G. z dnia 24 marca 1998 r. w sprawie II Ns [...]; zasądził także na rzecz powódki koszty postępowania. Sąd Okręgowy dokonał na podstawie zebranych dowodów własnych ustaleń faktycznych oraz ocen prawnych, z których wynika przyjęcie odpowiedzialności pozwanych na podstawie art. 531 § 2 i art. 527 § 3 k.c.

W skardze kasacyjnej pozwani zarzucili Sądowi Okręgowemu naruszenie wyrokiem z dnia 9 stycznia 2015 r. przepisów prawa materialnego, tj. art. 527 § 3 w związku z art. 531 § 2 k.c. przez „błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że w sytuacji z art. 531 § 2 k.c., tj. w przypadku, gdy osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią ma zastosowanie domniemanie z art. 527 § 3 k.c.”. Skarżący wniesli o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i jego zmianę przez oddalenie apelacji powódki oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania, ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pozwani powołali się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wskazując na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów w postaci art. 527 § 3 i 4 k.c., w zakresie w jakim przepisy te mają być stosowane w przypadku sytuacji określonej w art. 531 § 2 k.c., tj. w wypadku gdy osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią.

Sformułowany problem o relacjach prawnych pomiędzy domniemanem z art. 527 § 3 i art. 531 § 2 k.c. dotyczy kwestii, która nie była dotąd przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. Jednakże odnosi się ona do zagadnienia prawnego a nie rozbieżności w wykładni, mającej podstawę w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Nie to jest jednak istotne, lecz wyłącznie publicznoprawne znaczenie zajęcia się przedstawionym problemem. W okolicznościach sprawy trudno dostrzec znaczenie, jakie miałyby rozstrzygnięcie tego problemu dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd drugiej instancji dokonał kompleksowej analizy ustalonego stanu faktycznego i na tej podstawie wnioskował o wiedzy, jaką mieli pozwani przyjmując (s. 7 uzasadnienia), że motywacją do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości

między I. G. a pozwany było nie tylko uniknięcie licytacji nieruchomości w toku postępowania prowadzonego z wniosku J. L., ale także uniknięcie egzekucji w wypadku ewentualnego wydania wyroku zmieniającego rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w G. w sprawie o sygn. akt I C [...]. W związku z tym powołanie się na domniemanie wynikające z art. 527 § 3 w związku z art. 531 § 2 k.c. stanowiło argument mający znaczenie pomocnicze, poprzedza go bowiem stwierdzenie (s. 9 uzasadnienia) o wykazaniu wszystkich przesłanek wymaganych przez art. 531 § 2 k.c. Nie wydaje się zatem, aby wobec braku wątpliwości co do stanu faktycznego ustalonego w sprawie zachodziła potrzeba zastosowania domniemania, a więc, czy powołanie się na domniemanie nie było tylko pomocnicze i niekonieczne. W każdym razie nie mające istotnego znaczenia odnośnie do rozstrzygnięcia sprawy w zaskarżonym wyroku. W tym stanie rzeczy rozważenie przedstawionego zagadnienia nie jest konieczne.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu.

I.n